

РОЗДІЛ V

Редагування дитячої літератури

УДК 655.41

Н. Б. Благовірна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри видавничої справи та редагування і журналістики Волинського національного університету імені Лесі Українки

Слово в полоні букв: критерії редакторської оцінки казок

Роботу виконано на кафедрі видавничої справи та редагування і журналістики ВНУ ім. Лесі Українки

Проаналізовано особливості роботи редактора над літературно-художніми творами для дітей загалом та казками зокрема. На конкретних прикладах розглянуто теоретичні й практичні засади редакційно-видавничої підготовки казок.

Ключові слова: літературно-художні видання для дітей, казки, читачі, редактор.

Благовирная Н. Б. Слово в сетях букв: критерии редакторской оценки сказок. Проанализированы особенности работы редактора над литературно-художественными произведениями для детей, в частности над сказками. На конкретных примерах рассмотрены теоретические и практические аспекты редакционно-издательской подготовки сказок.

Ключевые слова: литературно-художественные произведения для детей, сказки, читатели, редактор.

Blahovirna N. B. Word in the Letters' Network: Editorial Criteria of Tales' Evaluation. The features of the editor's work over the literature fiction for children, in particular over the tales, are analyzed. On the specific example the theoretical and practical aspects of tale's publishing are commented.

Key words: fiction for children, fairy tales, readers, editor.

Постановка наукової проблеми та її значення. Аналіз останніх досліджень із цієї проблеми. Літературу для дітей сьогодні випускає близько 40 видавництв та видавничих організацій України. Значний масив літературного потоку дитячої книги займають казки. Це не лише один із найбільш розповсюджених жанрів дитячої літератури, а й один із найбільш органічних, «найбільш співзвучних світосприйняттю дитини» [1]. Актуальність та доцільність їх випуску вмотивовані захоплюючою сюжетністю, глибоким проникненням у матеріал, цікавим, самобутнім мисленням народу, своєрідними образами, незвичністю матеріалу й, звісно ж, розумінням світу дітей та їхньої психології, високим моральним, виховним спрямуванням. Народні й літературні казки адресовані найширшому колу читачів. Найбільш дієві казки щодо дошкільнят і молодших школярів. Підняті тут проблемні питання, які змушують розмірковувати над власними вчинками, своїми почуттями, утвердитись у власних моральних принципах, приваблюють школярів середнього шкільного віку. Цим категоріям адресовані численні філософські, ліричні, сатиричні, героїчні, фантастичні, науково-пізнавальні та ін. казки. Потребу в них відчувають і старшокласники, що вмотивовує популярність казок-повістей і казок-романів, а також напряду фентезі. Чи потрапить казка до рук юного читача, чи зможе забезпечити вплив на розум, почуття, фантазію дитини, залежить від майстерності й професійності видавця-редактора. Підготовка до видання творів дитячої літератури є одним із найскладніших напрямів видавничої діяльності. Цій проблемі присвячені розробки науковців та видавців-практиків, які досліджують теоретичні й практичні засади редакційно-видавничої підготовки літературно-художніх творів для дітей: Е. Огар [2], С. Антонової [3–4], С. Карайченцевої [5], С. Боярської [6], Е. Ганкіної [7], що стали теоретичною основою розвідки. Через суміжність порушуваних проблем

робота може бути збагачена ідеями вчених, які працюють над питаннями підготовки та редагування літературно-художніх видань загалом – Я. Парандовського [8], Н. Галь [9], М. Сікорського [10], М. Козлової [11] й ін. Провівши детальний аналіз сукупності дослідницьких матеріалів, виявлено потребу концептуально окреслити та теоретично осмислити критерії редакторської оцінки казок.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Казки є «справжньою, апробованою століттями школою виховання добрих почуттів» [12]. Зрештою, доти, «доки казковий спосіб мислення домінуватиме серед дітей, дорослі матимуть можливість яскравими і простими образами казки донести до свідомості дітей складні, однак важливі морально-етичні принципи, якими живуть люди» [13]. Тексти казок пройшли довгий шлях, перш ніж закріпитись у тих записах, що дійшли до нас. Із неймовірної кількості казок, які діти чули від дорослих, запам'ятовувалися та передавалися із покоління в покоління лише ті, що органічно відповідали запитам дитячої аудиторії.

Читачам казок чи навіть їхнім слухачам (у випадку, якщо адресна прицільність твору – дошкільнята) казки повинні давати чітке уявлення про добро та зло. Під час читання художньої літератури активізується емоційна сфера маленького читача, формуються ціннісні орієнтири, пов'язані з особистим сприйняттям та оцінкою вчинків героїв. Якщо позитивний герой збрехав, обікрав, образив когось, а в книзі жодним чином не відзначено непривабливості цих фактів, то у свідомість дитини як норма може ввійти подвійна мораль, а це недопустимо. Виховний ефект видання не лише нівелюється, а й спрацьовує негативно. Чи завжди вдається це казкам, навіть якщо їх автором є відомий класик, визнаний авторитет? Подекуди прізвище того, хто здійснив літературне опрацювання, стає своєрідною індульгенцією для твору, увага редактора слабне. Так, сюжетоутворюючим мотивом казки «Хлопчик-мізинчик» Шарля Перро видавництва «Махаон», що адресована дітям дошкільного та молодшого шкільного віку, надрукована в серії «Читаємо самі та з мамою (4–6 років)», є бідність батьків, які не в стані прогодувати власних дітей і тому «*намислили їх позбутися – завести вглиб лісу і залишити там*» [14]. Скорочений варіант казки навіть не подає сумнівів батьків та слів про те, що лише надзвичайна скрута змусила їх до такого вчинку. Кмітливість Хлопчика-мізинчика допомогла йому та братам повернутися додому неушкодженими, а оскільки батькам несподівано повернули гроші, вони втішилися, знову побачивши дітей, «*та радість їхня тривала доти, поки у них водилися гроші. Та коли всі десять золотих були витрачені, батько й мати знову засумували і знову вирішили завести дітей у ліс, цього разу якнайдалі, щоб уже позбутися їх назавжди*» [15]. Проблемна ситуація скрутного становища батьків (що, як зазначають психологи, знайома українським дітям, які надто часто чують нарікання у власних сім'ях на непевність матеріальної ситуації, а, відповідно, і так надміру стурбовані недитячими проблемами), лише підіймається, проте відповідь на неї повинен шукати сам читач, вік якого, як визначили видавці, 4–6 років. Момент, коли батьки вирішують пасивно відмовитися від дітей, покинувши їх на голодну смерть у лісі, автор залишає без належної уваги, не побачивши в ньому серйозності ситуації, приводу для хвилювань маленького читача. Захопившись побудовою складної сюжетної лінії з несподіваними поворотами (блукання лісом, хатина людоджера, утеча), автор просто забув про головну ідею, залишивши її без пояснень. Кінцівка казки завершила лише зовнішню, подієву лінію, представляючи сумнівну модель поведінки головного позитивного героя: Хлопчик-мізинчик «*підкрався до Людоджера, витяг у нього з кишені мішок із золотом і наживав додому... Людоджерових грошей вистачило на те, щоб сім'я дроворуба жила заможнo довгі роки, це й онукам-правнукам перенав добрий спадок*» [16]. Між цими констатуючим фактами (батьки відмовилися від дітей, сім'я об'єдналась унаслідок крадіжки грошей хлопчиком у велетня) розгортається людська драма. Звісно, текст казки художньо переконливий, точно визначено психологічну мотивацію поведінки героїв, проте попри унікальність головного героя (він надзвичайно маленького зросту), правдивість вчинків, що впливали з його характеру (кмітливість), казка так і не обґрунтувала конфлікт, натомість піддала сумніву непорушність сім'ї, упевненість у безпеці, моральну мотивацію батьків, зрештою, виправдала крадіжку грошей. Недостатня увага видавництва «Махаон» до виховного аспекту простежується і в іншій книзі цієї ж серії. Так, головний герой казки Братів Грімм «Заєць та Їжак», пропонуючи побігти наввипередки, готовий закластися «*на один золотий луїдор і пляшку пива*» [17]. Моделюючи серію, редактор повинен чітко уявляти коло читачів, орієнтуватися на рекомендації психологів, педагогів. Адже вік малюка від трьох до шести років – це період «накопичення соціального досвіду, орієнтування дитини у соціальному просторі. В цей час...

формується основні риси характеру людини, визначається певне ставлення до оточуючого світу» [18]. Редактор видавництва «Детская литература» С. Боярська зазначає: лікарська істина: «Не нашкодь!» – це і редакторська заповідь. Редактору шкодить надмірна самовпевненість, проте не менш шкідливою є недовіра до себе, свого смаку, свого уявлення про моральні норми [19]. Дитина 4–6 років продовжує пізнавати світ значною мірою не через власний досвід, а з пояснень, які йому повідомляють інші – батьки, вихователі, книги. Фольклорні традиції пропагують загальнолюдські цінності, одночасно визначають національну специфіку дитячої казки. Ментальними рисами українців завжди було пропагування культу сім'ї, матері-берегині та ін.

Під час сприйняття будь-якого твору відбувається взаємодія інтерпретації дійсності автором і читачем, взаємодія активізується, якщо читач – дитина. Цей важливий момент повинен враховуватися і автором, і редактором. Теоретики редагування зазначають: «саме виховний вплив книги визначає предмет оповіді і регулює відбір фактів та їх інтерпретацію, розроблення теми, постановку проблеми» [20]. Зміст твору визначається виховними ідеалами суспільства. Звісно, кожна історична епоха накладає свій відбиток не лише на жанровий склад дитячої літератури, її тематику, а й на зміст. Одночасно можливість інтерпретації фольклорних творів залежно від віку читача-дитини «закладена в самій природі казки, її мобільності і багатоваріантності, її відвертій дидактичній направленості» [21]. Очевидно, не лише прагнення оновити лексику, привести її у відповідність до сучасних правописних норм, а й прагнення включити твір у соціокультурний контекст, ширше розкрити зміст і посилити інтерес читача до основних ідей текстів спонукало знаного видавця та редактора видавництва «А-ба-ба-га-ла-ма-га» І. Малковича, готуючи до друку збірник українських казок, здійснити їх літературне опрацювання: «Іноді, щоб подати казку якнайкраще, доводилося робити мозаїку з кількох її записів. Окрім того, деяким казкам необхідно було повернути такі поняття, як Бог, Різдво, церква» [22]. Редактор усвідомлено прагне адаптувати матеріал народних казок для сприйняття сучасною аудиторією.

Вирішуючи питання про відбір творів для видання, редактор може опиратися на думку читачів чи літературних критиків. Окрім літературного смаку, уміння виокремити актуальні до сих пір твори, перед редактором дитячої книги стоїть ще одне складне завдання – зберегти в собі безпосереднє читацьке сприйняття рукопису. Очевидно, саме незрима присутність доньки у творах відомого дитячого письменника, автора численних казок та семи дитячих повістей О. Дерманського обумовлює успіх його видань: згадка про доньку чи то у присвяті: «*Мій маленькій квіточці Владочці, завдяки якій народилася ідея цієї книжки*» [23], чи то на портреті з татом під авторською передмовою [24], чи то в зізнанні самого письменника, що саме вона є першим читачем і суворим редактором його текстів, її думка є визначальною в питанні, чи не варто переписати твір. Радість відкриття дитячого бестселера ділить із сином також І. Малкович. У зверненні до юних читачів повісті того ж таки О. Дерманського він пише: «*Після прочитання рукопису мене від радості аж розтирало... Тоді примчав додому і запропонував рукопис синові. Далі не спав до третьої ночі, вдоволено слухаючи, як він нестримно сам до себе гиче, і вгадував, про що саме він у цю мить читає. Я мало не пурхав, коли син, дочитавши, забіг до мене і ми напівпошепки – бо ж усі давно сплять! – смакували найефектніші епізоди і мріяли про український Голлівуд, адже “Чудове Чудовисько в Країні Жаховиськ” це й надзвичайно кінематографічна річ*» [25]. Це дитяче сприйняття допомагає редакторові безпомилково визначити, чи відповідає задуму використаний автором матеріал, чи захоплюючою є оповідь, чи не нудно читати.

Редактор дитячої літератури повинен уміти прочитати – безпосередньо й доброзичливо, проникнути в задум, оцінити його. Зрештою, усі видатні твори переслідували певну мету, яку класик російської літератури А. Чехов порівнював із тінню батька Гамлета, яка приходила та тривожила уяву. Сучасний книжковий ринок України рясніє казками, випуск яких у світ спровокований успіхом екранізованих версій мультфільмів; як-от «Уолт Дісней. Найкращі казки для малят» (К. : Казка, 2003). В анотації до книги, адресованій дітям дошкільного й молодшого шкільного віку, видавці зазначили: «*«Що полюбляє кожний малюк? Певна річ, чарівні казки. А ще мультики. Коли ж їх з'єднати разом, то вийдуть чудові й мудрі діснеївські мультфільми, на яких виросло не одне покоління. У цій книжці зібрані найкращі казки Уолта Діснея, переказані для найменших дітей*» [26]. Спекулюючи на успіхові мультиків, видавці цієї книги навряд чи зможуть привити дитині любов до книги констатуючим описом фактів, які лише називаються, змінюються, наче кадри мультика, у

примітивній словесній формі, що змусить нудьгувати й переконає у вторинності тексту. Ця вторинність спровокована чи то подвійним перекладом з російського варіанта книги, чи то відсутністю літературної майстерності оповідача. Словесні узагальнення сценарію, адаптовані для анімації, що орієнтує на одночасність образів, не є тотожними тексту, призначеного для публікації, оскільки перетворюються на втомливу послідовність образів. Так, у казці «Бембі» події почергово змінюються: в олениці народилося маля, усі звірі прийшли привітати його, *«Бембі потоваришував із зайченятком Товстунчиком і маленьким скунсом на ймення Квіточка. Цілісінькими днями вони разом гралися на зеленій травичці. Невдовзі в олениці з'явилася ще одна подружка – молода олениця Фаліна. Швидко промайнуло літо, настала зима. Маленьке лісове озеро замерзло й укрилося льодом. Товстунчик навчив Бембі ковзатися по льоду. Оленя спочатку перелякалося – воно ніколи не бачило льоду, та зайчєня підбадьорило його: – Не бійся, це дуже весело! Поглянь вода стала твердою! Незабаром холодні дні минули, природа стала прокидатися від глибокого сну. Прийшла весна»* [27]. Така зовнішня описовість, словесна аморфність, позбавлена динамічності анімації, стрімкості розвитку, оголюють відсутність захоплюючого сюжету, чіткості побудови оповіді, яскравих деталей, пізнавального елементу. Втомлива констатація провокує плоске відображення дійсності. Оповідач казок повинен майстерно володіти механізмом відтворення реального життя у творі, відобразити лише ті деталі, що сформують повну, живу, яскраву картину. Візуальний еквівалент (ілюстрації з мультфільму) без «інтонаційної наочності» не здатний показати динаміку подій, створити ефект присутності, стимулювати фантазію малюка, мобілізувати його емоції. Під час підготовки книг для дітей редактору неодмінно слід враховувати здатність дитини дивуватися, він повинен прагнути трансформувати цю рису у відчуття зацікавлення читанням, розвивати бажання пізнати світ через книгу. Саме книги формують художній смак дитини, під час читання зростають її читацькі здібності, окреслюються читацькі пріоритети, врешті, формується її мовленнєва культура.

Виразно виокремлена деталь, точно переданий образ, дещо рельєфніше подання того, що закладено у творі, – ось складники успіху літературного опрацювання казки. Прикладом такого літературного опрацювання, спрямованого на збагачення, поглиблення рукопису, є книжка-метелик видавництва «А-ба-ба-га-ла-ма-га» «Різдяна рукавичка. Українська народна казка з продовженням, що його розповів Іван Малкович». Використавши сюжет української народної казки про те, як дід згубив рукавичку, яка ненадовго стала прихистком для лісових мешканців, І. Малкович доповнив її деякими деталями, які не лише вмотивовують казковий сюжет, а й наповнюють його новим повчальним змістом, ненав'язливо пропагують народні звичаї та обряди. (Як-от: вмовившись у рукавичці, ведмідь зрозумів, що рукавичка ось-ось розірветься, от він і почав *«колядувати – бо ж Різдво... Сподобалося звірям. Стали й вони підтягувати разом з ведмедиком. Коли дивляться, аж їхня рукавичка мовби побільшала. Адже від дзвінкої щирої коляди не лише душа, а й рукавичка більшає»*). А далі звірі, дякуючи дідові за нову хатину, пішли колядувати до його господи [28]). Досвідчений редактор, ставши співавтором твору, розвиває здатність малечі до співчуття та бажання допомогти, прагнення до гармонії, доброти. Оцінюючи твір щодо цілісності, після його прочитання маємо відчуття повноти й завершеності оповіді.

Проте випуск казок у формі книжечок-метеликів часто-густо стає пасткою для недосвідченого редактора. Вибір матеріальної конструкції зумовлює невеликий обсяг тексту, а, відповідно – проблему його скорочення. Формальний підхід зумовлює, зокрема, порушення логіки викладу. Так, українська народна казка «Кривенька качечка» в інтерпретації видавництва «Махаон», видана в серії «Почитай мені казку», що адресована дошкільнятам, подає таку скорочену кінцівку твору: *«Коли ж летить табуночок каченят, побачили дівчину і співають: Онде наша діва, Онде наша Іва, На метелю дворці, на тесаному стовпці. Кужілочка шумить, веретенце дзвенить, скиньмо по пір'ячку, нехай летить з нами! А дівчинка їм відказує: Не полечу з вами: Як була я в лужку, Виломила ніжку, А ви полинули, Мене покинули! Скинули їй по пір'ячку, дівчинка обгорнулася пір'ячком, зробилася качечкою і полетіла табуночком»* [29]. Логічна помилка не є дистантною, це ускладнилоб її пошук; зрозуміла й причина її виникнення, проте вона залишилася не поміченою редактором.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Перед редактором літературно-художніх творів для дітей виникає багато складних питань. Звісно, тема не вичерпується лише питаннями, піднятими в статті. Відома дослідниця дитячої книги Е. Огар концептуально окреслює аспекти професійної оцінки авторських текстів, зазначивши, що задля вмілого моделювання майбутнього

видання видавець-редактор повинен опанувати загальні критерії та методики опрацювання оригіналу, одночасно «необхідно вміти застосовувати ще й систему специфічних підходів, які б сприяли поглибленню та розширенню можливостей впливу книги на формування юної особистості» [30]. Сучасна видавнича практика все наполегливіше вимагає подальшого обговорення й творчого осмислення проблем підготовки та редагування літературно-художніх творів для дітей загалом і казок зокрема.

Список використаної літератури

1. Карайченцева С. А. Литературно-художественная и детская книга. Издания по филологии и искусству / Карайченцева С. А. – М. : МГУП, 2004. – С. 133.
2. Огар Е. І. Дитяча книга: проблеми видавничої підготовки : навч. посіб. / Е. І. Огар ; Укр. акад. друкарства. – Л. : Аз-Арт, 2002. – 160 с.
3. Антонова С. Книга для детей: вопросы типологии и издания / Антонова С. – М. : Изд-во МГАП «Мир книги», 1995. – 97 с.
4. Редакторская подготовка изданий : учебник / С. Г. Антонова, В. И. Васильев, И. А. Жарков, О. В. Коланькова и др. ; под общ. ред. С. Г. Антоновой. – М. : Изд-во МГУП, 2002. – 468 с.
5. Карайченцева С. А. Литературно-художественная и детская книга. Издания по филологии и искусству / Карайченцева С. А. – М. : МГУП, 2004. – 424 с.
6. Боярская С. Н. Над рукописью детской художественной книги. Из опыта редакции / С. Н. Боярская // Редактор и книга : сб. ст. – Вып. 9. – С. 142–159.
7. Ганкина Э. Детская книга вчера и сегодня (по материалам зарубежной печати) / Ганкина Э. – М. : Сов. художник, 1988. – 198 с.
8. Парандовский Ян. Алхимия слова [Электронный ресурс] / Ян Парандовский. – М. : Изд-во «Прогресс», 1972 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : alexpro@enteh.com.
9. Галь Нора. Слово живое и мертвое [Электронный ресурс] / Нора Галь. – Режим доступа : http://bookz.ru/authors/gal_-nora/slovo-ji_518/page-21-slovo-ji_518.html.
10. Редактирование отдельных видов литературы / под ред. Н. М. Сикорского. – М. : Высш. шк., 1973.
11. Козлова М. М. Редакторская подготовка литературно-художественных изданий [Электронный ресурс] / М. М. Козлова. – Ульяновск : УлГТУ, 2000. – Режим доступа : <http://evartist.narod.ru/text12/59.htm>.
12. Карайченцева С. А. Литературно-художественная и детская книга. Издания по филологии и искусству / Карайченцева С. А. – М. : МГУП, 2004. – С. 134.
13. Панков В. И. Ваши помощники книги / Панков В. И. – М., 1978. – С. 100.
14. Перро Шарль. Хлопчик-мізинчик / Шарль Перро. – К. : Вид-во «Махаон-Україна», 2003. – С. 1–2. – (Читаємо самі та з мамою; 4–6 років).
15. Там само. – С. 5.
16. Там само. – С. 16.
17. Брати Грімм. Заєць та їжак / Брати Грімм. – К. : Вид-во «Махаон-Україна», 2003. – С. 2. – (Читаємо самі та з мамою; 4–6 років).
18. Читательский адрес изданий для детей // Редакторская подготовка изданий : учебник / С. Г. Антонова, В. И. Васильев, И. А. Жарков и др. ; под общ. ред. С. Г. Антоновой. – М. : Изд-во МГУП, 2002. – 468 с.
19. Боярская С. Н. Над рукописью детской художественной книги. Из опыта редакции / С. Н. Боярская // Редактор и книга : сб. ст. – Вып. 9. – С. 142–159.
20. Редакторская подготовка изданий : учебник / С. Г. Антонова, В. И. Васильев, И. А. Жарков и др. ; под общ. ред. С. Г. Антоновой. – М. : Изд-во МГУП, 2002. – 468 с.
21. Карайченцева С. А. Литературно-художественная и детская книга. Издания по филологии и искусству / Карайченцева С. А. – М. : МГУП, 2004. – С. 138.
22. Малкович Иван. Від редактора-упорядника // 100 казок : найкращі українські народні казки з ілюстраціями провідних українських художників. Т. 1 / за ред. Івана Малковича. – К. : А-ба-ба-га-ла-ма-га, 2005. – С. 2.
23. Дерманський Сашко. Царство Яблукарство / Сашко Дерманський. – Вінниця : Вид-во «Теза», 2009. – 192 с. : ілюстр. – (Пригодницька бібліотека).
24. Дерманський Олександр. Бабуся оголошує війну / Олександр Дерманський. – Вінниця : ПП «Вид-во «Теза», «Соняшник», 2006. – 154 с. : ілюстр. – (Пригодницька бібліотека).
25. Дерманський Сашко. Чудове Чудовисько в Країні Жаховиськ / Сашко Дерманський. – К. : А-ба-ба-га-ла-ма-га, 2010. – 288 с.
26. Уолт Дісней. Найкращі казки для малят. – К. : Казка, 2003. – 320 с.
27. Там само. – С. 34–38.
28. Різдвяна рукавичка. Українська народна казка з продовженням, що його розповів Іван Малкович / художник Кость Лавро. – К. : А-ба-ба-га-ла-ма-га, 2004. – 16 с. – (Міні-диво).

29. Кривенька качечка / художник О. Гребенюк. – К. : Вид-во «Махаон-Україна», 2002. – С. 15.
 30. Огар Е. І. Дитяча книга: проблеми видавничої підготовки : навч. посіб. / Е. І. Огар ; Укр. акад. друкарства. – Л. : Аз-Арт, 2002. – С. 7.

УДК 070.445

Т. Й. Жалко – кандидат філологічних наук, доцент кафедри документознавства та інформаційної діяльності Луцького інституту розвитку людини Університету «Україна»

Сучасні періодичні видання для дітей: інформаційний аспект

Роботу виконано на кафедрі документознавства та інформаційної діяльності ЛІРОЛ Університету «Україна»

У статті розглянуто інформаційні особливості сучасних періодичних видань для дітей. З'ясовано комунікаційно-інформаційне наповнення дитячої періодики та окреслено головні теоретичні аспекти з метою покращення якості періодичних видань для дітей у сучасному інформаційному просторі.

Ключові слова: преса для дітей, журнал, газета, зміст, інформаційне наповнення видання.

Жалко Т. И. Современные периодические издания для детей: информационный аспект. В статье рассматриваются информационные особенности современных периодических изданий для детей. Автор вносит ясность в коммуникационно-информационное наполнение детской периодики и очерчивает главные теоретические аспекты с целью улучшения качества периодических изданий для детей в современном информационном пространстве.

Ключевые слова: пресса для детей, журнал, газета, содержание, информационное наполнение издания.

Zhalko T. Y. Modern Children's Periodicals: Information Aspect. Information peculiarities of modern children's periodicals are considered in the article. The author examines communicative-information content of children's periodicals and describes its main theoretical aspect to improve the quality of children's periodicals in modern mass media sphere.

Key words: children's periodicals, magazine, newspaper, content, information content of edition.

Постановка наукової проблеми та її значення. Сьогодні полиці книгарень будь-якого міста рясніють яскравими обкладинками дитячої періодики, серед яких перше місце посідають журнали, спрямовані на різну цільову аудиторію (від немовлят до підлітків та юнацтва), і дитячі газети, які певною мірою поступаються популярністю й інформаційними запитами масового споживача перед дитячими журналами. Ніша цього виду друкованої продукції з кожним роком стає все колоритнішою й привабливішою. Однак варто зауважити, що розширюється й багатіє вона не стільки коштом українського меценатства, скільки завдяки активній позиції російської сторони. Але якщо на ситуацію, що склалася, дивитися очима дітей, усе виглядає на рідкість прекрасно, оскільки сучасним журналам дошкільного, молодшого та середнього шкільного віку все ще є про що розповісти сучасній дитині й чим її зацікавити.

Дитяча преса найяскравіше та по-особливому реагує на події, що відбуваються в суспільстві. Саме тому досить важливо вивчити як змістове наповнення дитячої періодики, так і культуру видання сучасних журналів і газет, призначених для найменших читачів. **Актуальність** нашої статті обумовлена необхідністю системного опрацювання проблеми становлення, функціонування й розвитку дитячої періодики.

Аналіз останніх досліджень із цієї проблеми. Останнім часом проблемам вивчення та становлення сучасної дитячої преси в Україні приділяється значна увага. Так, серед науковців, які вивчали різнобічні аспекти функціонування видань для дітей, слід назвати М. Алексєєву, Л. Бельську, Т. Давидченко, Н. Ісакову, Н. Кіт, Л. Колесову, В. Моругу, Е. Огар, Ю. Стадницької, Т. Старченко та ін. Проаналізувавши існуючі на сьогодні поодинокі розвідки, ми робимо висновок, що вони